Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 3 (459) sîmb. 7 ian. 1956 ★ 4 pag. 15 bani

„Suflet tînăr, gînd curat și corp oțelit“!

(DIN „MARȘUL SPORTIVILOR“ DE I. DUNAEVSKI)

Din grijile unui responsabil sportiv

Nu-l cunoașteți pe Niță? Cred și eu! Deocamdată, e una dintre cele mai tinere „extreme stîngi“ din țară. Acest post însemnat, Niță îl deține în echipa de fotbal a clasei sale, clasa a VII-a a Școlii de șapte ani mixte nr. 30 din București. Pe lîngă aceasta, Niță mai e și responsabil sportiv pe școală. In această calitate, el mi-a acordat un fel de interviu, cu prilejul căruia am aflat cîteva dintre grijile care-l frămîntă pe responsabilul nostru.

Am aflat, bunăoară, că în școala lor, fotbalul e ținut la mare cinste. Pînă și anotimpurile le apar băieților ca depinzînd de fotbal. De ce credeți că așteaptă ei primăvara? Ca să culeagă ghiocei? Poate și pentru asta, dar mai întîi și-ntîi pentru a-și lua revanșa asupra fotbaliștilor de la Școala nr. 31, care i-au învins astăvară cu 8—4...

— Și cum vă pregătiți pentru revanșă? Antrenîndu-vă?

— Bine-nțeles. Vrem să ne antrenăm practicînd sporturi de iarnă. In felul acesta ne vom „menține în formă“ pentru la primăvară. Dar, în afară de antrenament, mai avem și altceva de făcut.

Și Niță îmi spune că are greutăți în alegerea jucătorilor pentru echipa de fotbal a școlii. El e de părere că pentru nimic în lume nu pot face parte din echipa reprezentativă elevi cu note slabe. De aceea, ce te faci cu Ștefănescu C. Vasile dintr-a V-a, care este un portar faimos, dar care, dacă nu lasă goluri în poartă, primește în schimb multe note proaste în catalog?

— Ai dreptate, Niță. Deci, ca să poată juca în echipa reprezentativă, Ștefănescu trebuie să facă antrenament pe două fronturi!

O altă grijă a lui Niță e gimnastica. Băieții nu se prea omoară după gimnastică. In schimb, fetele au alcătuit o echipă de gimnastică ritmică. De fapt, ele sînt în frunte și la șah. De pildă, în finala spartachiadei de șah pe școală s-au clasat 14 pionieri, dintre care 9 fete!

Cum se vede, grijile lui Niță sînt destul de însemnate; îi urez să scape de ele prin rezolvarea problemelor care îi dau aceste griji!

Sandu ALEXANDRU

E bine-n vacanță

Pionierii din Panciu au așteptat nerăbdători vacanța. Ei și-au pregătit din vreme săniuțele și schiurile, iar acum ele zboară ca vîntul din vîrful dealului pînă jos în vale.

In zilele cînd zăpada e moale și nu-i vreme de sănius și schiat, la Casa pionierilor se desfășoară concursuri de șah. Au organizat de asemenea și ore vesele. Iar la serile de basm se întîlnesc cu Făt-Frumos, Ileana Cosînzeana și cu alți eroi ai basmelor noastre populare.

Fiecare se străduiește să-și petreacă vacanța cît mai vesel și mai plăcut.

Ion OPREA
corespondentul „Scînteii pionierului“ pt. reg. Bîrlad

Mă antrenez mereu

Sportul mă face mai ageră, mai iute, mai puternică și mă face să fiu mereu veselă. De aceea, cînd am aflat despre spartachiada de iarnă a pionierilor și școlarilor, am fost prima care m-am înscris.

Printre alte probe la care vreau să particip este și săritura în înălțime.

Fac regulat antrenamente și îmi dau seama că fac neîncetat progrese. Vreau ca la concursul pe raion să-mi reprezint cu cinste unitatea.

Maria MUNTEANU
cl. a VII-a C Șc. medie mixtă, Blaj

Inainte de a merge pe stadion

de Al. O. ZOTTA

Cine spune,
cine cere
Să fiți sprinteni,
îndrăzneți.
Și
fetițe ori băieți
Să aveți,
în braț,
putere?
Eu o cer?
Și-așa se poate.
Pentru asta doar vă scriu.
Insă,
mai întîi de toate,
Voi o cereți, bine știu!
Anii voștri
tineri,
proaspeți,
Aer rece vor, curat!
Fiți dar munților buni
oaspeți
Și pădurilor de brad!
Cere inima să bată
Nu-n piept strîmt,
ci larg, voinic!
Deci
gimnastica
indată
Să vă fie bun amic!
Firea voastră
nu se-mpacă
Nici cu moțăitu-n pat,
Nici cu lîncezeala seacă,
Nici cu-al lenii lung căscat!
Limpezi de vi-s toate cele,
Lenei
nu-i faceți plocon!
...Iar acum, la revedere;
Ne-ntîlnim pe stadion!

Atac! Bulgării zboară cu înverșunare de la o tabără la cealaltă. Să vedem: care pe care?

Vrem să cucerim locul de fruntași

Ne-am propus ca toți pionierii din unitatea noastră să participe la spartachiada de iarnă a pionierilor și școlarilor. De cum am aflat vestea aceasta, am și început pregătirile. Ne-am reparat schiurile și ne-am lustruit tălpicile la sănii. Ne-am alcătuit și o echipă de gimnastică. Cei mai buni șahiști vor lua parte la concursul pe detașamente.

Dorim din toată inima să obținem cît mai multe locuri I în întrecerile sportive pe raion și să cucerim „Cupa pionierilor“.

Aspasia NICOLESCU
și
Nicolae NIȚĂ
comuna Pietroiu, raionul Fetești
regiunea Constanța

Marea forţă a Ţării Sovietice

In ultimele zile ale lui decembrie 1955, în viaţa popoarelor sovietice a avut loc un eveniment însemnat: cea de a IV-a sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S. La lucrările sesiunii, care s-au desfăşurat în marele Palat al Kremlinului, au fost de faţă deputaţi din toate colţurile ţării sovietice, conducători ai partidului comunist şi guvernului sovietic, numeroşi invitaţi şi oaspeţi de peste hotare.

Primul punct al ordinei de zi a fost raportul cu privire la bugetul de stat al U.R.S.S. pe 1956 şi la executarea bugetului de stat pe 1954. Raportul acesta, prezentat de ministrul de finanţe al U.R.S.S., este o oglindă vie a necontenitei dezvoltări economice şi culturale a ţării sovietelor. Construirea noilor centrale atomo-electrice, cele 500.000 de case noi înălţate pentru colhoznici în 1955, creşterea în 1956 cu peste patru miliarde de ruble a cheltuielilor de învăţămînt şi atîtea alte fapte luminoase citate în raport, vorbesc minunat despre măreţul şi înfloritorul drum al oamenilor sovietici. Cu adîncă bucurie şi recunoştinţă au primit toţi oamenii cinstiţi din lume vestea că în bugetul pe 1956 al U.R.S.S. cheltuielile militare ale Uniunii Sovietice vor fi reduse cu aproape zece miliarde ruble faţă de 1955. Lucrul acesta dovedeşte, o dată mai mult, politica fermă de pace a ţării sovietice, politică ce se manifestă nu prin vorbe, ci prin fapte.

După ce bugetul de stat a fost aprobat, preşedintele Sovietului Naţionalităţilor a prezentat un raport asupra schimbului de delegaţii între Sovietul Suprem al U.R.S.S. şi parlamentele altor ţări. Raportul a scos puternic în lumină succesele Uniunii Sovietice în lupta pentru îmbunătăţirea legăturilor între popoare, pentru întărirea păcii. Astfel în cele 11 luni ale lui 1955, U.R.S.S. a fost vizitată de 678 delegaţii din străinătate şi de 6.000 de turişti străini. Printre vizitatorii Uniunii Sovietice s-au numărat oameni de stat de seamă, ca Jawaharlal Nehru, primul ministru al Indiei, Ho Şi Min, preşedintele R. D. Vietnam, Paasikivi, preşedintele Finlandei şi alţii. La rîndul lor, oamenii de stat sovietici au vizitat o serie de ţări. O deosebită însemnătate a avut vizita făcută de curînd de către tovarăşii N. A. Bulganin şi N. S. Hruşciov în India, Birmania şi Afganistan. Despre această vizită, tovarăşul Bulganin a ţinut, în cadrul sesiunii, un raport amănunţit. Tovarăşul Bulganin a arătat că această călătorie a dus la întărirea prieteniei şi colaborării dintre U.R.S.S. şi cele trei ţări din Asia, şi a dovedit o dată mai mult posibilitatea coexistenţei paşnice a statelor cu orînduiri sociale diferite. După ce a vorbit despre succesele dobîndite de popoarele Asiei în lupta împotriva jugului colonialist, tovarăşul Bulganin a zugrăvit primirea caldă, prietenească, pe care poporul Indian a făcut-o delegaţiei sovietice. Oamenii sovietici, aşa cum a arătat vorbitorul, privesc cu simpatie strădania poporului indian, care a păşit curajos pe drumul progresului şi al independenţei economice şi sînt gata să-l ajute frăţeşte pe acest drum. In urma schimburilor de păreri dintre delegaţia sovietică şi primul ministru al Indiei Nehru, a fost semnată la 13 decembrie o declaraţie comună sovieto-indiană, întemeiată pe egalitate, neagresiune, respect reciproc şi neamestec în treburile interne. Documentul acesta istoric, încheiat între state cu sisteme sociale deosebite, aduce o însemnată contribuţie la cauza păcii. El va face de asemenea să înflorească legăturile economice şi culturale dintre U.R.S.S. şi India. Acelaşi rodnic aport la pacea lumii il vor aduce declaraţia comună sovieto-birmană semnată la 6 decembrie, şi declaraţia comună sovieto-afgană, semnată la 18 decembrie.

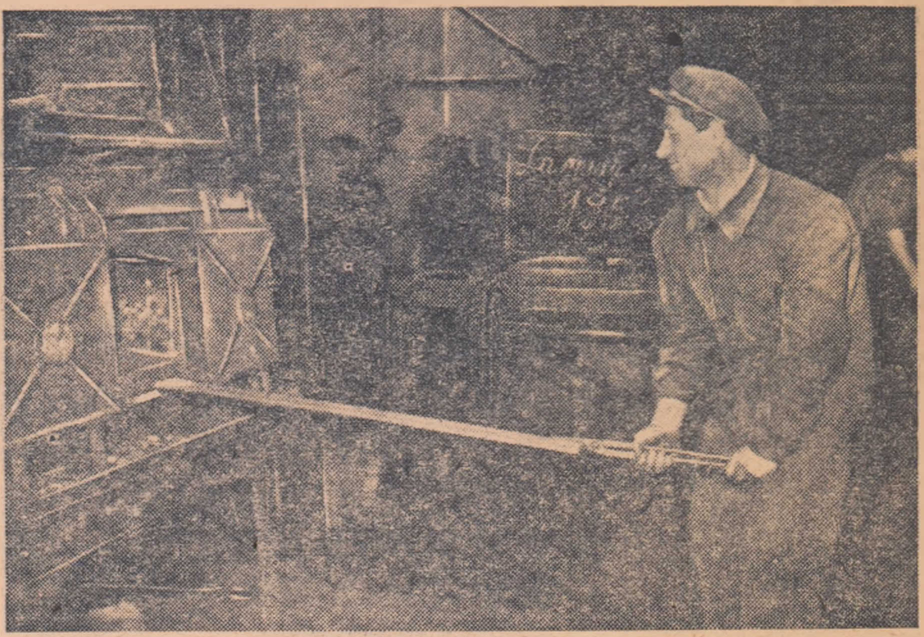
După raportul tovarăşului Bulganin a luat cuvîntul tovarăşul N. S Hruşciov, care a subliniat de asemeni însemnătatea vizitei în Asia. El a arătat ce forţă uriaşă reprezintă U.R.S.S., R. P. Chineză şi India în lupta pentru pace şi cît de şubrede sînt planurile războinice ale imperialiştilor. Vorbind despre ţăria şi unitatea de nedesfăcut a lagărului socialist, tovarăşul Hruşciov a arătat că niciodată capitaliştii nu vor putea să mai readucă robia în ţările eliberate, că învăţătura marxism-leninismului va învinge asupra capitalismului.

Sesiunea Sovietului Suprem, care s-a încheiat la 29 decembrie, a vădit încăodată marea forţă a Uniunii Sovietice, rolul ei covîrşitor în lupta pentru pace.

Indeplinim hotărîrile partidului

* *

In noul cincinal

Asemeni fruntaşului în producţie Ionel Bărbăteanu din secţia 3-a fierărie vagoane, pe care-l vedeţi în fotografie, toţi muncitorii de la uzinele Griviţa Roşie din Capitală, au cinstit întîia zi a noului cincinal prin muncă avîntată şi noi succese.

Hidrocentrala Sadu 5 a intrat în funcţiune!

Pe valea Sadului, în ultima zi a lui 1955, stăpînea liniştea. O linişte emoţionantă, sărbătorească. Incercaţii constructori care, învingînd natura aspră, înălţaseră aici, în inima muntelui, o lucrare uriaşă şi minunată, aşteptau clipa cea mare. Clipa cînd hidrocentrala făurită de ei îşi va arăta puterea. Conductele, maşinile, aparatele, totul fusese verificat, pus la punct.

Ora 18. Cei de la lacul de acumulare anunţă prin telefon: „Dăm drumul apei!" Emoţia creşte. Scăpate din încătuşarea muntelui, apele Sadului se năpustesc în galeria lungă de 5 km. In uralele muncitorilor, paletele turbinei prind să se învîrtească sub forţa năvalnică. Peste cîteva clipe, în întreprinderile oraşului Sibiu se pun în mişcare, însufleţite de energia produsă acolo, la Sadu, sute de maşini. In sute de case se aprind becurile electrice...

Anul nou le-a adus constructorilor hidrocentralei Sadu 5 un dar de preţ: mîndria şi mulţumirea fără seamăn de a-şi vedea rodind munca.

Hidrocentrala Sadu 5 este cea de a doua mare hidrocentrală a planului de electrificare a ţării. Punerea ei în funcţiune a însemnat o nouă victorie a poporului nostru muncitor, călăuzit de partid, pe marele drum al socialismului.

Prima victorie

Pe mulţi oameni ai muncii din patria noastră, noul an i-a aflat la locul lor de muncă, veghind cu grijă maşinile. Şi multe victorii ale trudei lor s-au născut o dată cu primele ore ale lui 1956...

Prim-topitorul Valeriu Lăbuneţ şi echipa lui s-au întîlnit cu anul nou chiar în oţelărie, în faţa cuptorului. Au intrat seara în schimb. Fierul vechi şi celelalte materiale îi aşteptau orînduite pe platforma de încărcare, gata pentru şarjă. Lăbuneţ şi tovarăşii lui au început lucrul. La miezul nopţii, cînd sirenele vesteau un an nou, un cincinal nou, s-au îmbrăţişat acolo, la lumina flăcărilor, urîndu-şi sănătate şi spor la muncă.

In freamătul muncii, timpul se scurgea pe nesimţite. Oţelarii dădeau zor. „Prima şarjă a lui 1956 trebuie să fie o şarjă rapidă!" îşi spuneau. Şi a fost. La ora 5 şi 25 dimineaţa, oţelul incandescent curgea ca un şuvoi de foc în oala de turnare. In prima dimineaţă a noului an, oţelarii din Hunedoara închinaseră patriei o nouă victorie.

Intreabă şi-ţi vom răspunde

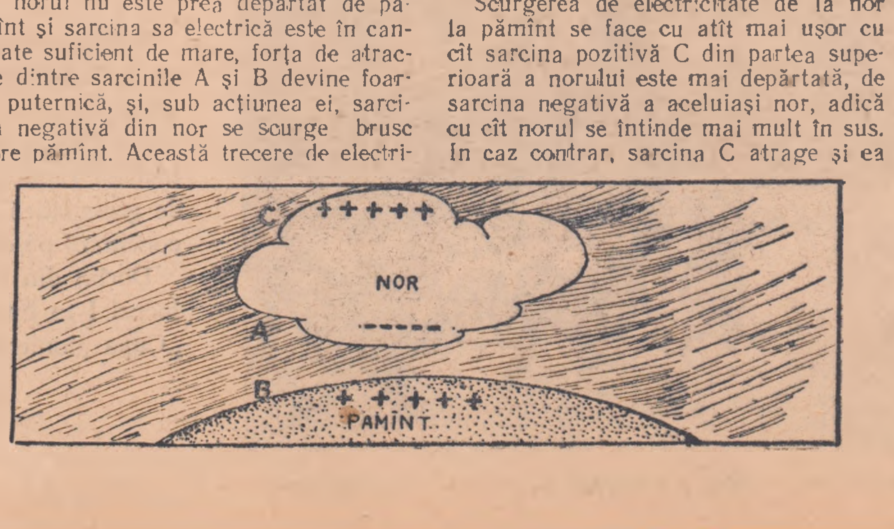
De ce nu TUNĂ şi nu FULGERĂ iarna?

Conf. univ. Manfred Nachman

Pentru a înţelege de ce nu tună şi nu fulgeră în timpul iernii, trebuie mai întîi să ştim cum se formează norii, cum iau naştere trăsnetul şi fulgerul, cum se produce tunetul

In atmosfera din jurul nostru există întotdeauna vapori de apă, proveniţi în special prin evaporarea apei din rîuri, lacuri, mări etc Aceşti vapori nu rămîn pe loc Ei sînt transportaţi de către curenţii de aer cald, din vecinătatea suprafeţei pămîntului, şi ridicaţi spre straturile de aer mai reci, din înălţimi. Vaporii de apă, dînd de aer rece, se condensează, formînd nişte picături de apă, la fel cum se condensează aburii dintr-un ceainic atunci cînd se opresc pe suprafaţa lucie şi rece a unei tăvi. Se formează astfel o masă uriaşă de picături de apă, care constituie tocmai un nor. Picăturile de apă din nori sînt de obicei încărcate cu sarcină electrică pozitivă în interior şi cu sarcină negativă la suprafaţă. Cînd în urma condensării vaporilor de apă picătura devine prea mare, ea începe să cadă, ca urmare a greutăţii ei. (picăturile mici sînt menţinute în aer de către diferiţi curenţi de aer) In cădere, picătura de apă se „ciocneşte" cu aerul care este transportat în sus, ceea ce duce la fărîmiţarea ei în picături mai mici, unele încărcate negativ, altele pozitiv. Picăturile încărcate cu sarcină negativă se adună cu precădere în partea inferioară a norului (vezi fig. alăturată), iar celelalte în partea superioară a lui. Sarcina negativă A din nor atrage sarcinile pozitive din pămînt, ceea ce duce la încărcarea cu sarcini pozitive B a suprafeţei pămîntului din dreptul norului.

Intre aceste două cantităţi de sarcini A şi B de semne contrarii există o forţă de atracţie foarte puternică. Dacă norul nu este prea depărtat de pămînt şi sarcina sa electrică este în cantitate suficient de mare, forţa de atracţie dintre sarcinile A şi B devine foarte puternică, şi, sub acţiunea ei, sarcina negativă din nor se scurge brusc spre pămînt. Această trecere de electricitate de pe nor spre pămînt, însoţită de fenomene luminoase şi acustice, reprezintă trăsnetul. Dacă o astfel de trecere de electricitate are loc între doi nori, avem de-a face cu un fulger. Trăsnetul (sau fulgerul) este însoţit de o încălzire a aerului prin care se scurge electricitatea; aerul se dilată brusc şi atunci se aude un bubuit asemănător cu cel al unei explozii: acesta este tunetul.

Scurgerea de electricitate de la nor la pămînt se face cu atît mai uşor cu cît sarcina pozitivă C din partea superioară a norului este mai depărtată, de sarcina negativă a aceluiaşi nor, adică cu cît norul se întinde mai mult în sus. In caz contrar, sarcina C atrage şi ea sarcina A şi n-o mai lasă să se scurgă spre pămînt (sau spre un alt nor), deci nu se va mai produce nici un trăsnet. Ori, în timpul iernii, diferenţa între temperatura solului şi cea a straturilor superioare din atmosferă fiind mult mai mică, curenţii ascensionali sînt mult mai slabi ca în timpul verii. De aceea, iarna, norii, se întind mult mai puţin în sus şi din această cauză se vor produce mult mai rar fulgere (sau trăsnete), deci şi tunete.

Dar poate vă întrebaţi ce se întîmplă cu electricitatea atmosferică în timpul iernii? Electricitatea atmosferică există şi în timpul iernii; ea nu se manifestă însă decît rar, din cauza faptului că norii se întind puţin în sus şi de aceea sarcinile pozitive din partea superioară a norului reţin mai puternic sarcinile negative din partea lui inferioară, încît acestea nu se mai pot scurge pe pămînt.

Pe bună dreptate veţi spune însă: totuşi, uneori tună şi fulgeră şi iarna. De ce?

Pentru că în anumite condiţii, în zilele mai călduroase de iarnă se pot produce curenţi ascensionali mai puternici, care duc la formarea unui nor ce se întinde foarte mult în sus şi astfel descărcarea electrică poate avea loc.

DOUĂ SURORI

Milica e în clasa a V-a; surioara ei Nuțica — în clasa a III-a. Amîndouă învață la aceeași școală, amîndouă își pregătesc lecțiile în aceeași cameră...

Acum, ele sînt în vacanță. Și, așa cum probabil faceți și voi, se joacă mai toată ziua. Dar nu numai jocurile ocupă zilele lor de vacanță... Milica, de pildă, citește o carte, „o carte tare frumoasă!" cum spune ea. Cartea se numește „Fram, ursul polar". In tovărășia lui Fram și a celor trei prieteni exploratori, Milica a petrecut multe clipe plăcute.

Să nu credeți însă că dacă e vacanță, cele două surori au uitat cu totul de școală (așa cum mai uită cîteodată mulți dintre voi). Nu! Nici Milica și nici Nuțica n-au uitat că sînt pioniere, că în curînd vor reîncepe școala.

Și, drept dovadă, iată-le acum pe amîndouă ieșind din curte. Ursei, cît îi el de cățel poznaș, tot n-a reușit să afle unde merg fetițele și mîrîie supărat. Dar după vreun sfert de ceas, cele două surori s-au întors acasă. Fiecare ducea sub braț un sul de hîrtie, pentru învelit cărțile.

După ce-au terminat de învelit cărțile, Nuțica își rugă surioara:

— Vrei să mă ajuți să fac o compunere? Dar știi — una frumoasă de tot! ...„Cum mi-am petrecut vacanța". Vreau să fie cea mai bună compunere din clasă... și Nuțica luă din raft un caiet, frumos învelit, pe eticheta căruia era scris caligrafic: **„Caiet de teme. Eleva Elena Bulău, cl. a III-a, Școala de 7 ani mixtă, nr. 10-Ploești".**

Bineînțeles că Milica nu putea să-și refuze sora. Mai ales, că, de, ca soră mai mare, trebuie s-o ajute. Dar pînă la începerea școlii mai sînt cîteva zile de vacanță! Și, vorba ceea: joacă — joacă! Da' nici de repetarea lecțiilor n-au să uite cele două surori. Vor să fie și pe al treilea pătrar eleve fruntașe la învățătură. Pentru că, vedeți dumneavoastră, așa au fost ele de cînd se știu școlărițe...

Ei, și acum, poate să înceapă școala!

Ploești, 5 ianuarie 1956.

Ștefan ZAIDES

Carnaval

...Și acum să dansăm puțin! Un ie puraș cu o cazacă, o Cosînzeană cu un paj, se învîrtesc în ritmul unui vals. Iată, așa arată o după amiază de carnaval la Palatul pionierilor din București.

MOTANUL protestează!

Mă numesc... dar asta n-are nici o importanță. Am fost învinovățit de lucruri grave, pe care nu le recunosc. Cu toate că sînt blînd și liniștit din fire, învinuirile aduse au făcut să mi se zbîrlească blana și mustățile, iar ghiarele au ieșit din teaca lor... Dar s-o luăm de la început.

Stăpîna mea Ilse e președintă de detașament. Invață la școala germană din București.

Incepînd de acum cîteva zile, Ilse e tot timpul acasă. După cîte am aflat este în vacanță. Pînă aici, toate bune.

Intr-o zi a venit o colegă s-o cheme.

— Nu vii, Ilse, diseară?

— Dar ce-i diseară?

— Seară de basme.

— Nu vin.

— De ce nu vii?

— Mi-e... Aooooh! somn! Și trage un căscat.

Pioniera n-a zis nimic, în schimb s-a uitat la mine, fiindcă tocmai mă întindeam și căscam, și a pufnit în rîs. Asta a fost întîia oară.

In altă zi a venit s-o cheme la teatru.

— Nu vin, a răspuns Ilse, în vacanță vreau să mă odihnesc... Să dorm...

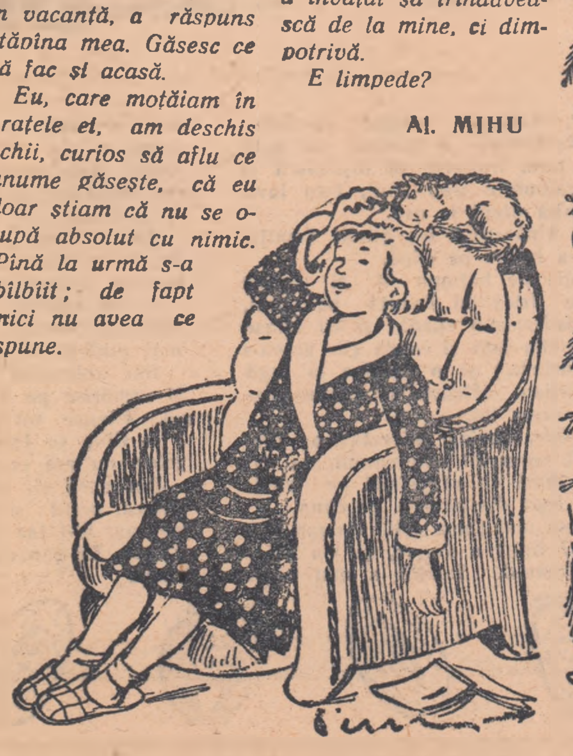
— Asta e filozofie de leneș, i-au răspuns fetele, uitîndu-se ...tot la mine. Desigur că m-am simțit jignit, dar n-am zis nimica.

Cînd, iată că vine instructoarea însoțită de încă o tovarășă. (De unde să știu eu că era de la ziar?) Și amîndouă au început să o descoasă:

— Cum se poate, Ilse, tu, președintă de detașament, să nu vii la acțiunile detașamentului? Doar s-au făcut lucruri atît de frumoase! Și au început să înșire: vizita la orășelele copiilor, povestirile cu diafilme, serbarea la grădinița de copii, pregătirea carnavalului și multe altele.

— Păi nu sînt obligată să vin la școală în vacanță, a răspuns stăpîna mea. Găsesc ce să fac și acasă.

Eu, care moțăiam în brațele ei, am deschis ochii, curios să aflu ce anume găsește, că eu doar știam că nu se ocupă absolut cu nimic. Pînă la urmă s-a bîlbîit; de fapt nici nu avea ce spune.

Dar ceea ce m-a indignat peste măsură și m-a făcut să scriu cele de față au fost cuvintele rostite de instructoare: „Mi se pare că ai învățat să trîndăvești de la motanul tău" apoi m-a tras și de mustăți.

Eu protestez cu energie, deoarece nu vreau să se scrie asa ceva în gazetă. Eu m-am lenevit de cînd Ilse e în vacanță. Inainte prindeam șoareci, mă mai plimbam, dar acum mă trage la somn, pe cuvîntul meu! Cînd o văd căscînd și dormind toată ziua, ce pot să fac? E molipsitor! Mi-e somn și mie. Așa că vă rog să puneți lucrurile la punct. Nu stăpîna mea a învățat să trîndăvească de la mine, ci dimpotrivă.

E limpede?

Al. MIHU

ORĂȘELELE COPIILOR

O HORĂ VESELĂ

In părculețul din centrul Botoșanilor, s-a amenajat orășelul copiilor. Seara, zeci de becuri multicolore, artificii, ghirlande din hîrtie colorată dau uriașului brad din centru un farmec deosebit. La poartă, Moș Gerilă te poftește parcă în lumea basmelor. De departe se aud acordurile unei orchestre. E orchestra de la Casa pionierilor, care a organizat în seara aceasta un spectacol în orășelul copiilor. Printre violoniști mi se pare că văd o figură cunoscută. Da, e Cezar Damian. Il cunosc bine; știu cît de mult s-a pregătit pentru acest spectacol. In multe după amieze a stat și a repetat, o dată, de două ori, pînă ce a învățat totul. La fel s-au pregătit și Verta Weiver, și Marta Marr. Acum cînd cîntecele lor înveselesc colegii, prietenii, toată această muncă îi bucură.

La serbarea dată în orășelul copiilor, pionierii au recitat și au spus și snoave. Iar la sfîrșit, în jurul bradului, s-a încins o horă, la care s-au prins și frații, și părinții lor. Bucuria, voia bună, erau în seara aceea oaspeți în orășelul copiilor.

Geta COSTIN

In vizită la Moș Gerilă

De cu seară copiii orînduiseră toate lucrurile pentru călătorie. Părinții lor, colectiviștii din comuna Comana, oameni harnici și pricepuți în toate își privesc cu drag copiii:

— Aveți grijă ce faceți voi acolo, la oraș. Și să nu-i ascundeți ceva lui Moș Gerilă.

Mașina care se oprise în fața școlii se umplu repede de pionierii pe care avea să-i poarte în orășelul copiilor din Constanța.

Aci, oaspeții erau așteptați. Gazda, care era chiar Moș Gerilă, îi întîmpină la poartă și după ce îi întrebă despre învățătură și despre multe altele, îi pofti să participe la concursul de recitări, soliști vocali și instrumentiști pe care el îl organiza.

Pînă atunci împreună cu călăuza, care era șireata „vulpe" porniră prin orășel.

In fața scenei, construită în forma unui aparat de televiziune se aflau o mulțime de copii care nu se mai opreau din rîs. Mîzgîlici și Zugrăvici, vechi prieteni ai copiilor, îi înveseleau prin poznele lor.

Pionierii din Comana se apropie sfioși de „aparat" și văd cum Moș Gerilă, gîrbov de bătrînețe îi îndeamnă să spună ghicitori, să cînte și să zburde. Păpușile prezentau și ele un program pentru cei mai mici vizitatori.

Odată cu venirea serii, zeci de beculețe de toate culorile au prins a lumina orășelul copiilor. In drum spre ieșire pionierii din Comana s-au oprit pe la ciupercuța cu dulciuri, cu jucării, cu cărți și din nou au pornit la drum spre casele lor, unde îi așteptau colegii, frățiorii și părinții să le povestească cele văzute și auzite.

In zilele următoare au mai venit la orășelul copiilor din Constanța și pionierii din comunele Mangalia și Nicolae Bălcescu, care ca și cei din Comana au petrecut de minune.

F. DUMITRU

Basme populare povestite de AL. MITRU

LENEŞUL mai mult aleargă

Rău e să fie omul leneş! Celui ce-i leneş i se par toate cu neputinţă. Pentru că lenea i-o cucoană mare care n-are de mîncare...

Cu Stan a fost la fel...

Da' trebuie întîi să spui că se pornise odată o iarnă, cum nu se mai văzuse, nu se mai pomenise.

Aşa că oamenii se îngrijau cu toţii, care mai de care, să îşi aducă lemne de la pădure. Numai un leneş, pe care-l chema Stan, nu se mişca... Şi într-o bună dimineaţă cînd oamenii plecau la pădure, trec şi pe la casa leneşului.

— Hai, măi Stane! îl cheamă ei. Nu vezi că îngheţi în casă? Hai la pădure şi tu, să-ţi aduci lemne!

— Nu merg, răspunde leneşul, care sta lungit pe laviţă sub coperiş de cergi, nu merg că obosesc... Şi mi se toacă opincile...

— Păi iei, măi Stane, boii cu tine! stăruie iar sătenii. Te sui în sanie, boii te trag, aşa te duci, aşa te întorci.

— Ba mor aşa nu vreau, se împotriveşte Stan, că boii mei dacă muncesc, mănîncă mult. Mai bine iau măgarul, — mănîncă mai puţin...

— Bine, ia şi măgarul! rîd oamenii. Şi hai...

Aşa-l urnesc sătenii pe Stan. Şi pleacă laolaltă. Ajung ei la pădure şi încep să taie trunchi. Numai Stan caută... Caută, şi tot caută, să afle vreun copac mai mititel. Cînd l-o găsi să nu se obosească... Şi tot căutînd aşa, cotroleşte pădurea toată. Alege alege, cum se spune, pînă culege... Pînă la urmă găseşte un trunchi mai potrivit, nici prea înalt, şi nici prea gros... Se afla trunchiul pe-o rîpă, crescut în ţărmul unui pîrîu.

Leagă Stan trunchiul copacului cu o frînghie de gîtul măgarului. Apoi începe să gonească măgarul, doar-doar o putea smulge singur trunchiul din rădăcină. Şi dacă vede că nu se poate, că nu se smulge copacul, începe să-l taie cu toporul.

Pînă la urmă, izbuteşte să-l taie; dar cum era copacul pe ţărm, se prăvăleşte în rîpă. Şi pentru că măgarul era prins de frînghie, îl zvîrle prin văzduh pe malul celălalt. Rămîne măgarul mort de lovitură.

Se uită Stan, se scarpină în cap şi fluieră a pagubă. Tocmai trecea pe-acolo şi un ţăran cu carul încărcat de lemne.

— Măi Stane, l-a întrebat el, măgarul tău a învăţat să zboare?

— Hei, bine ar fi, a răspuns Stan, să fie cum spui tu, să nu fie cum ştiu eu...

— Asta e drept, măi Stane, a adăugat ţăranul, ai spus şi tu o dată o vorbă înţeleaptă, pentru că leneşul mai mult aleargă, scumpul mai mult păgubeşte!...

PINUL SINGURATIC

Un pin creştea odată la marginea unei păduri. Pe lături, pretutindeni, erau doar fraţi de-ai lui.

Cînd venea primăvara, adia vîntul cel hoinar. Atunci cînta pădurea, cîntau toţi fraţii-n cor.

In miezul verii, cînd soarele ardea, acolo în pădure era răcoare şi miros de răşină.

Toamna se pornea ploaia, pe jos curgeau şuvoaie. Şi se duceau la vale.

Nici un şuvoi nu putea lua pădurea, ce sta înfiptă cu rădăcinile în pămînt, deasă ca o oştire.

Iarna viscolul turbat bătea, bătea zadarnic. Pinii erau acolo ca un zid, şi viscolul se sfîşia între ramuri, puterea i se sfărîma, se potolea.

Aşa trecea viaţa pădurii. Dar pinul nostru privea spre înălţimile golaşe de pe munţi. Era acolo, sus, o stîncă cenuşie şi înaltă. Din dosul ei ieşea în zori, în orice dimineaţă, craiul zilei, ca o vîlvoare aurită, şi poleia toţi munţii.

Nu-i mai plăceau nici cîntecele dulci vroia să urce sus pe munte, să privească de acolo tot pămîntul, să fie altfel decît fraţii săi...

A cerut voie bunicului pădurii, un pin bătrîn, cu trunchiul gros, cu barbă de licheni, — i-a cerut voie să se depărteze de fraţii săi, să plece din pădure.

— Copile, copacul ce-i în vîrful muntelui, de orice vînt se clatină!... a grăit rar bătrînul.

— Nu-i nicăieri mai bine ca lîngă fraţii tăi, nu-i nicăieri mai bine ca-n locul unde te-ai născut!.. Ploaia cade, vîntul bate, nici o primejdie nu te paşte...

N-a ascultat pinul pe nimeni. S-a rugat într-o noapte de zîna cea bună a pădurii şi ea s-a înduplecat. A făcut semn cu mîna către vîrful trufaş al muntelui şi pinul s-a pomenit acolo...

Era acuma sus pe creastă. El vedea cel dintîi cînd ieşea soarele din văi. Văpaia lui, în zori, îl poleia şi îl făcea să semene cu o făclie verde-aurie. Ce mîndru era pinul!... Privea spre fraţii săi cu nepăsare; se ruşina că altădată fusese printre ei. Ei îi strigau de jos:

— Cum te mai simţi?

El nu le răspundea.

— Să te ţii bine cînd o să înceapă ploaia şi furtuna! striga pe urmă gros bunicul, şi-şi clătina cu îngîndurare barba lui argintie de licheni.

— Nu ai teamă, bunicule, grăia abia atuncea pinul, mai bine vezi de tine, că eşti bătrîn, îţi putrezeşte rădăcina, să nu cazi din picioare fără vînt...

Abia a sfîrşit pinul batjocura, c-a început să bată vîntul, mai tare, tot mai tare... Pinul se legăna mai-mai să cadă.

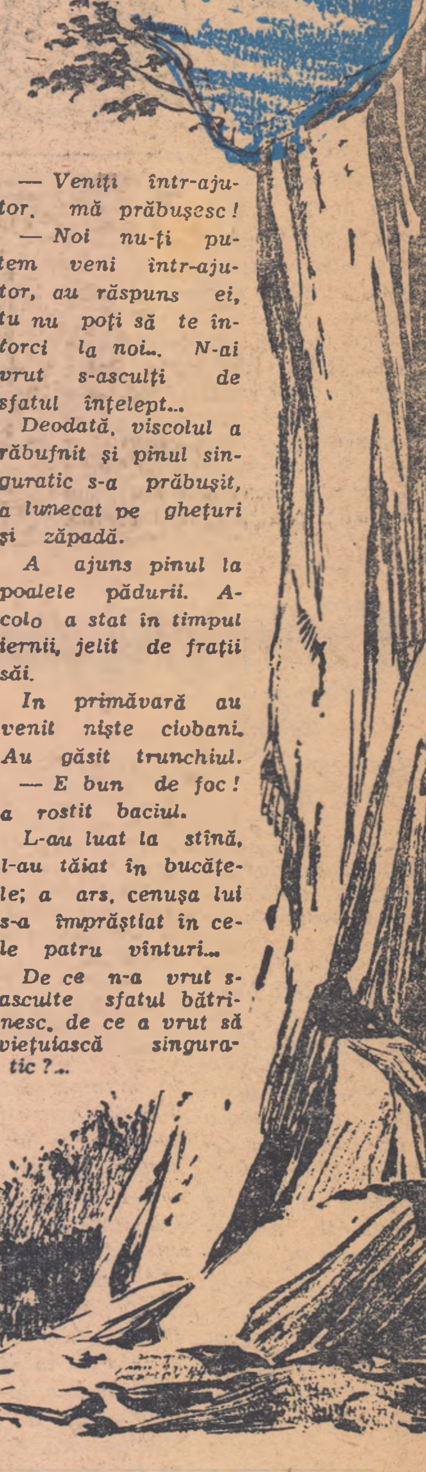
A început să bată ploaia...

Şi apele au spălat pămîntul puţin, în care avea prinsă rădăcina pinul singuratic.

A venit frigul iernii. Şi s-a pornit să sufle viscolul.

Pădurea, jos, se zbuciuma cu vuiet lung de ape, dar nici o pagubă n-avea. Pinul ce sta în vîrf, trufaş, a simţit însă că se clatină mai mult ca de obicei.

A strigat la fraţii săi:

— Veniţi într-ajutor, mă prăbuşesc!

— Noi nu-ţi putem veni într-ajutor, au răspuns ei, tu nu poţi să te întorci la noi... N-ai vrut s-asculţi de sfatul înţelept...

Deodată, viscolul a răbufnit şi pinul singuratic s-a prăbuşit, a lunecat pe gheţuri şi zăpadă.

A ajuns pinul la poalele pădurii. Acolo a stat în timpul iernii, jelit de fraţii săi.

In primăvară au venit nişte ciobani. Au găsit trunchiul.

— E bun de foc! a rostit baciul.

L-au luat la stînă, l-au tăiat în bucăţele; a ars, cenuşa lui s-a împrăştiat în cele patru vînturi...

De ce n-a vrut s-asculte sfatul bătrînesc, de ce a vrut să vieţuiască singuratic?...

TOMIŢĂ IEPURAŞUL

Sa nu te iei după fricos... Fricosul şi de umbra lui se teme.

Această întîmplare s-a petrecut de mult, de mult, pe vremea cînd animalele se hotărîseră să nimicească pe vînător.

S-a întocmit oştirea animalelor: ariciul înainte, pe urmă lupul, vulpea, cerbul, bursucul, ursul. Ba au chemat într-ajutor şi-o pasăre, pe vultur, să zboare, să le vestească, pe vînător cînd se apropie să-l lovească de sus.

O bătălie mare se pregătea.

— Mergem la bătălie, dar nu avem un hatman...

Cine să fie? Ariciul nu e bun, căci e ţepos; lupul este de trebuinţă-n bătălie; vulpea e prea vicleană; cerbul e-ncornorat şi se agaţă-n ramuri; bursucul e prea greu; ursul e cam bătrîn...

Cînd era cearta mai aprinsă, cine venea fără de grijă pe cărare, cu pălăria pe sprînceană?

Tomiţă Iepuraşul.

— Ce e cu tine, măi Tomiţă? l-au întrebat toate dihăniile.

— L-am doborît...

— Pe cine? a întrebat cu spaimă cerbul.

— Pe un duşman! a-nceput să-şi dea aere Tomiţă.

Şi într-adevăr, Tomiţă doborîse un trunchi din cel subţire de răuruşcă. Ii plăcea mult, căci are coaja acrişoară. I-era duşman, pentru c-o dibuia cam greu.

— Vrem să ne-alegem un hatman şi nu prea ne înţelegem! a glăsuit ariciul.

— Vreţi hatman? Să vă fiu eu! s-a îngîmfat Tomiţă. Nu-i nimeni mai viteaz ca mine în pădure.

— Să fie, dacă-i aşa viteaz!

I-au dat deci lui Tomiţă o căciulă de hatman i-au dat şi-o spadă.

— Du-ne la bătălie, să-l doborîm pe vînător! spuse vulturul.

La toate se-aşteptase Tomiţă, dar c-o să fie hatman într-o luptă cu vînătorul, la asta nu... Cam începuse să tremure hatmanul cel nou. Totuşi şi-a luat inima-n dinţi, şi-a poruncit:

— Voi staţi aici! Cînd am să fluier, veniţi în ajutor şi daţi năvală cu putere...

Şi tremura sărmanul hatman, să plîngi de mila lui.

Sta cu urechile ciulite. De frică, i-au crescut, i-au tot crescut urechile...

Deodată, vai, a început să bată vîntul tare, frunzele să foşnească şi nişte rămurele s-au frînt, l-au lovit pe Tomiţă drept în cap.

— E vînătorul! s-a gîndit Tomiţă. Şi s-a întors pe clipă.

Căciula de hatman îi şi căzuse însă de frică lui Tomiţă pe ochi, se împiedecase-n spadă şi îşi tăiase lăbuţele din faţă şi coada (de aceea-s aşa scurte!...) şi o pornise la fugă de-i sfîrîiau călcîiele şi şuiera văzduhu-n urma lui...

Dihăniile, auzind şuieratul, au crezut că-i semnalul hatmanului, au dat năvală după el, să prindă pe vînător. Au ieşit din pădure, pe cîmp.

Abia se mai ţinea oştirea după el... S-a mai ţinut o vreme, şi s-a pierdut hatmanul. Tomiţă a mai fugit încă o postaţă, a întîlnit în cale un copac şi s-a izbit atît de tare, c-a văzut stele verzi, de-atunci are privirea împrăştiată, buza de sus crăpată, de lovitură!...

Tîrziu, cînd şi-a venit în fire, s-a întors în pădure, dar fără căciula de hatman şi fără spadă. Iar se lăuda:

— De veneaţi după mine, îl răpuneam pe vînător, aşa l-am gonit numai pînă-n sat şi l-am lăsat...

Dar animalele au început să rîdă. Il urmărise pe Tomiţă-n zbor vulturul. Văzuse tot şi povestise.

— Cine se teme de foşnetul frunzelor, nu are ce căuta-n pădure!...

Din acea zi, sălbăticiuni ca lupul, vulpea, ursul şi vulturul gonesc pe iepuraş. Şi-i fac de petrecanie unde-l găsesc. Le e necaz că l-au avut hatman...

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scînteii, tel 7 61 00 7 60 10 Abonamentele se fac la toate OFICIILE POSTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, „I. V. Stalin". SIAS — 3452 — 52